

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

***ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА
ЗА 2013. ГОДИНУ***

Требиње, фебруар 2013.

Садржај

1. УВОД	4
2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2013. ГОДИНУ	5
2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ	5
2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ	6
2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА	8
I ПРИХОДИ.....	8
II РАСХОДИ.....	8
A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ.....	8
1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања.....	8
2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.....	9
3. Трошкови производних услуга.....	10
4. Нематеријални трошкови.....	11
5. Трошкови амортизације.....	12
6. Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу пословне зграде.....	12
B. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ.....	12
1. Нематеријална улагања.....	12
2. Опрема.....	12
3. Израда пројекта и рента за пословну зграду.....	12
3. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2013. ГОДИНИ	14
A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	14
а) Одобравање и доношење правила и прописа.....	14
б) Издавање дозвола.....	15
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају.....	16
г) Тарифни поступци.....	17
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде.....	18
ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	18
е) Активности на заштити купаца.....	20
ж) Тржиште електричне енергије.....	22
B. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	22
а) Одобравање и доношење правила и прописа.....	22

б) Издавање дозвола.....	23
в) Тарифни поступци.....	23
г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	24
д) Заштита купаца.....	24
ђ) Тржиште природног гаса	25
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ.....	25
а) Одобравање и доношење правила и прописа	25
б) Издавање дозвола.....	26
в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	26
г) Заштита купаца	26
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ.....	27
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности.....	27
б) Изградња пословне зграде	28
Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	28
Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ.....	30
ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2012. ГОДИНИ.....	31

1. УВОД

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) основана је као самостална и непрофитна организација, функционално независна од републичких органа, енергетских субјеката и корисника њихових производа и услуга ради регулисања односа на тржишту електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте. Оснивање, надлежности, обавезе и начин функционисања заснован на принципима транспарентности, правичности, подстицању конкурентности и заштити крајњих купаца прописани су Законом о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), Законом о електричној енергији (Службени гласник Републике Српске, број 08/08, 34/09, 92/09 и 1/11), Законом о гасу (Службени гласник Републике Српске, број 86/07 и 121/12) и Законом о нафти и дериватима нафте (Службени гласник Републике Српске, број 36/09 и 102/12).

Финансирање рада Регулаторне комисије обезбјеђује се, према члану 24. став 1. Закона о енергетици, из годишњих накнада од енергетских субјеката, корисника дозволе за обављање једне или више енергетских дјелатности, и једнократних накнада које плаћају подносиоци приликом подношења захтјева за издавање дозвола.

На основу члана 24. став 2. Закона о енергетици, Регулаторна комисија доставља приједлог буџета Народној скупштини Републике Српске која га усваја прије почетка буџетске године.

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2013. годину садржи синтетички и аналитички приказ прихода и расхода и упоредни приказ ових финансијских показатеља из усвојеног буџета за 2012. годину. Уз табеларни приказ буџета дато је образложење за сваку појединачну ставку расхода, које садржи начин утврђивања финансијског износа за те ставке и разлоге евентуалне промјене у односу на претходну годину.

С обзиром да су средства која су планирана у овом Приједлогу буџета потребна за обављање послова из надлежности Регулаторне комисије, у овај документ је уврштен дио који садржи планиране пословне активности Регулаторне комисије у 2013. години, са појединачним приказом за сваки енергетски сектор (електричну енергију, природни гас, нафту и деривате нафте).

Имајући у виду да се Извјештај о раду Регулаторне комисије у 2012. години подноси и усваја на сједници Народне скупштине Републике Српске средином године, у прилогу овог документа дат је кратак преглед најзначајнијих активности Регулаторне комисије у 2012. години, а све у циљу cjеловитијег сагледавања буџета и планираних и остварених послова.

2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2013. ГОДИНУ

2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2012.	Буџет за 2013.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење прихода
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола који обављају једну или више енергетских дјелатности	2.493.100	2.305.100	99,64	92,46
2.	Приходи од једнократних накнада	14.000	8.000	0,35	57,14
3.	Остали приходи	2.000	400	0,02	20,00
A.	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.509.100	2.313.500	100,00	92,20
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2012.	Буџет за 2013.	Учешће у план. расходима	Планирано повећање/ смањење расхода
1	2	3	4	5	6
A	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.429.100	2.223.500	96,11	91,54
1.	Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	82.000	82.000	3,54	100,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	27.000	1,17	100,00
1.2.	Трошкови горива енергије и гријања	55.000	55.000	2,38	100,00
2.	Трошкови бруто зарада и накнада и ост. личних пр.	1.883.100	1.695.000	73,27	90,01
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада	1.791.100	1.612.000	69,68	90,00
2.2.	Трошкови бруто остали личних расхода	92.000	83.000	3,59	90,22
3.	Трошкови производних услуга	195.000	197.000	8,52	101,03
3.1.	Трошкови комуналних услуга	33.000	33.000	1,43	100,00
3.2.	Трошкови рутинског одржавања	10.000	12.000	0,52	120,00
3.3.	Закупнина имовине и опреме	152.000	152.000	6,57	100,00
4.	Нематеријални трошкови	104.000	99.500	4,30	95,67
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	44.500	40.000	1,73	89,89
4.2.	Трошкови осигурања	11.000	11.000	0,48	100,00
4.3.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
5.	Трошкови уговорених и осталих услуга	47.500	47.500	2,05	100,00
6.	Амортизација	85.000	70.000	3,03	82,35
7.	Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу зграде(561)	80.000	80.000	3,46	100,00
B	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	165.000	160.000	6,92	96,97
1.	Нематеријална улагања (ДМС)	2.400	12.500	0,54	520,83
2.	Опрема	82.600	57.500	2,49	69,61
3.	Израда пројекта и рента за пословну зграду РЕРС	80.000	90.000	3,89	112,50
B.	УКУПНИ РАСХОДИ: (А+Б-амортизација)	2.509.100	2.313.500	100,00	92,20

2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2012.	Буџет за 2013.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење прихода
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола који обављају једну или више енергетских дјелатности	2.493.100	2.305.100	99,64	92,46
2.	Приходи од једнократних накнада	14.000	8.000	0,35	57,14
3.	Остали приходи	2.000	400	0,02	20,00
A.	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.509.100	2.313.500	100,00	92,20
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2012.	Буџет за 2013.	Учешће у план. расходима	Планирано повећање/ смањење расхода
1	2	3	4	5	6
A.	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.429.100	2.223.500	96,11	91,54
1.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА, ЕНЕРГИЈЕ И ГРИЈАЊА	82.000	82.000	3,54	100,00
1.1.	Трошкови материјала	27.000	27.000	1,17	100,00
1.1.1.	Канцеларијски материјал	20.000	20.000	0,86	100,00
1.1.2.	Остали материјал	7.000	7.000	0,30	100,00
1.2.	Трошкови горива, енергије и гријања	55.000	55.000	2,38	100,00
1.2.1.	Трошкови за гориво и мазиво	24.000	24.000	1,04	100,00
1.2.2.	Трошкови електричне енергије	7.000	7.000	0,30	100,00
1.2.3.	Трошкови гријања	23.000	23.000	0,99	100,00
1.2.4.	Остали трошкови материјала	1.000	1.000	0,04	100,00
2.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ Расх (52)	1.883.100	1.695.000	73,27	90,01
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.791.100	1.612.000	69,68	90,00
2.2.	Трошкови бруто остали личних расхода	92.000	83.000	3,59	90,22
2.2.1.	Дневнице у земљи	14.000	10.000	0,43	71,43
2.2.2.	Дневнице у иностранству	14.000	11.000	0,48	78,57
2.2.3.	Трошкови превоза и смјештаја у земљи	20.000	18.000	0,78	90,00
2.2.4.	Трошкови превоза у иностранству	24.000	24.000	1,04	100,00
2.2.5.	Трошкови смјештаја у иностранству	20.000	20.000	0,86	100,00
3.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	195.000	197.000	8,52	101,03
3.1.	Трошкови комуналних услуга	33.000	33.000	1,43	100,00
3.1.1.	Трошкови телефона и интернета	27.000	27.000	1,17	100,00
3.1.2.	Поштанске услуге, услуге испоруке терета	4.000	4.000	0,17	100,00
3.1.3.	Остали трошкови комуналија	2.000	2.000	0,09	100,00
3.2.	Трошкови рутинског одржавања	10.000	12.000	0,52	120,00

3.2.1.	Трошкови одржавања опреме	3.000	5.000	0,22	166,67
3.2.2.	Трошкови одржавања возила	3.000	3.000	0,13	100,00
3.2.3.	Остали трошкови одржавања	4.000	4.000	0,17	100,00
3.3.	Закупнина имовине и опреме	152.000	152.000	6,57	100,00
3.3.1.	Закуп пословног простора	140.000	140.000	6,05	100,00
3.3.2.	Закуп станова за два члана регулатора	12.000	12.000	0,52	100,00
4.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	104.000	99.500	4,30	95,67
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	44.500	40.000	1,73	89,89
4.1.1.	Рачуноводствене услуге	8.500	6.000	0,26	70,59
4.1.2.	Годишња екстерна ревизија пословања	4.000	4.000	0,17	100,00
4.1.3.	Консултантске и друге непр. услуге	6.000	6.000	0,26	100,00
4.1.4.	Услуге стручног усавршавања	14.000	13.000	0,56	92,86
4.1.5.	Трошкови чишћења и чувања пословног простора	12.000	11.000	0,48	91,67
4.2.	Трошкови осигурања	11.000	11.000	0,48	100,00
4.2.1.	Осигурање имовине	2.000	2.000	0,09	100,00
4.2.2.	Колективно осигурање радника	1.500	1.500	0,06	100,00
4.2.3.	Осигурање возила (каска и обавезно)	7.500	7.500	0,32	100,00
4.3.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.3.1.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.4.	Уговорене и остале услуге	47.500	47.500	2,05	100,00
4.4.1.	Трошкови репрезентације	9.000	9.000	0,39	100,00
4.4.2.	Одржавање и унапређење Веб странице	2.400	2.400	0,10	100,00
4.4.3.	Чланарине удружењима и прет. Веб, стр.	7.000	7.000	0,30	100,00
4.4.4.	Судске и административне таксе	4.000	4.000	0,17	100,00
4.4.5.	Остале услуге (комуналне услуге и порези)	5.100	5.100	0,22	100,00
4.4.6.	Објављивање аката у штампаним медијима	10.000	10.000	0,43	100,00
4.4.7.	Набавка стручне литературе	10.000	10.000	0,43	100,00
5.	АМОРТИЗАЦИЈА	85.000	70.000	3,03	82,35
6.	Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу зграде	80.000	80.000	3,46	100,00
Б.	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	165.000	160.000	6,92	96,97
1.	Нематеријална улагања (ДМС)	2.400	12.500	0,54	520,83
2.	Опрема	82.600	57.500	2,49	69,61
2.1.	Рачунарска опрема	28.000	30.000	1,30	107,14
2.2.	Канцеларијски намјештај	49.600	27.500	1,19	55,44
2.3.	Остало	5.000	0	0,00	0,00
3.	Израда пројекта и рента за пословну зграду РЕЕРС	80.000	90.000	3,89	112,50
В.	УКУПНИ РАСХОДИ: (А+Б-амортизација)	2.509.100	2.313.500	100,00	92,20

2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2013. годину урађен је на основу остварења буџета за 2012. годину, и трошкова који су неопходни за извршење планираних активности у 2013. Трошкови који су приказани у претходној табели детаљније су образложени у наставку.

I ПРИХОДИ

Планирани приходи обезбјеђују се из годишњих регулаторних накнада од енергетских субјеката корисника дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности, као и од једнократних накнада за подношење захтјева за издавање дозвола у износу који омогућава покривање трошкова пословања Регулаторне комисије, а све у складу са чланом 24. Закона о енергетици.

На основу усвојеног Буџета за 2013. годину, Регулаторна комисија ће донијети рјешење о регулаторној накнади за 2013. годину којом ће укупни износ годишње накнаде распоредити на кориснике дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности. Годишњи износ регулаторне накнаде за сваког корисника дозволе за обављање дјелатности утврђује се на основу Методологије о регулаторној накнади коју је Регулаторна комисија усвојила на 36. редовној сједници одржаној 22.12.2011. године (Службени гласник Републике Српске, број 4/12).

II РАСХОДИ

Расходи су структурисани у двије категорије и то: текуће трошкове и капиталне расходе који су у наставку образложени.

A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ

Текући трошкови обухватају све расходе и издатке Регулаторне комисије за пословне активности као што су: трошкови материјала, плате и накнаде трошкова запослених, трошкови услуга, уговорене обавезе и слично, а појединачно су образложени како слиједи.

1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања

1.1. Трошкови материјала

Трошкови који су сврстани у ову категорију односе се на трошкове набавке канцеларијског материјала, материјала за рачунаре, ауто-гума, средстава за одржавање хигијене и слично. Ови трошкови су процијењени на основу потрошње у претходним годинама и остварења у 2012. години.

Канцеларијски материјал обухвата, између осталог, и утрошени материјал за припрему документације која се упућује на захтјев заинтересованим лицима за учествовање у јавним расправама које организује Регулаторна комисија. У 2012. години, Регулаторна комисија је у поступцима које води (рјешавање спорова и жалби, утврђивање тарифа, издавање дозвола и сагласности и одржавање јавних расправа, итд.), странкама и заинтересованим лицима доставила преко 25.000 штампаних страница разних докумената. Имајући у виду досадашњу потрошњу, а

при том водећи рачуна о планираним активностима у 2013. години, ови трошкови су задржани на нивоу из 2012.

Трошкови осталог материјала, који обухватају набавку средстава за одржавање хигијене, одржавање пословних просторија, набавку ауто-гума и слично, су такође планирани у истом обиму као у претходној буџетској години.

1.2. Трошкови горива, енергије и гријања

Трошкови горива и мазива планирани су на бази просјечне потрошње горива и мазива четири службена аутомобила која годишње прелазе по око 35.000 km. Предвиђено је да се за сва службена путовања, гдје је то могуће, користе службени аутомобили. Планирани издаци за ове намјене су на прошлогодишњем нивоу.

Трошкови електричне енергије планирани су на прошлогодишњем нивоу, а на основу остварене потрошње у 2012. години.

Трошкови гријања пословног простора у Требињу и Бањалуци су планирани на основу Уговора о закупу пословног простора у 2012. години и предвиђени су на прошлогодишњем нивоу.

2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

2.1. Трошкови бруто зарада и накнада зарада

Основ за планирање плата и накнада трошкова запослених у Регулаторној комисији је остварење у 2012. години, као и промјене које се односе на ове трошкове настале у 2012. години или ће настати у 2013. години.

Имајући у виду усвојену економску политику и мјере за њено спровођење у погледу плата у Републици Српској, трошкови бруто зарада и накнада зарада у Регулаторној комисији смањени су за 10% у односу на буџет за 2012. годину.

Већина (91%) запослених у Регулаторној комисији посједују високу стручну спрему и специјалистичка знања за обављање послова у области енергетске регулације која су стечена кроз додатну едукацију и досадашњи рад.

Ова категорија трошкова обухвата укупна лична примања, укључујући и отпремнине и накнаде за случај смрти члана породице.

Запослени у Регулаторној комисији, према Етичком кодексу Регулаторне комисије, осим радног односа у Регулаторној комисији немају право на било какав додатни плаћени радни или стручни ангажман, тако да су остварене зараде уједно једини дозвољени приход запослених.

Порези и доприноси су планирани у складу са прописима.

2.2. Трошкови бруто осталих личних расхода

2.2.1. и 2.2.3. Трошкови дневница у земљи и трошкови превоза и смјештаја у земљи

Ови трошкови су планирани на основу планираних активности Регулаторне комисије за 2013. годину и обухватају сљедеће:

- редовне надзорне провјере корисника дозвола које се обављају једном годишње и укључују контролу из свих области (техничке, економске, правне, заштите животне средине итд.),
- ванредне надзорне провјере корисника дозвола,

- обилазак предузећа којима се издају дозволе,
- одржавање јавних расправа,
- присуство састанцима и конференцијама из регулаторне надлежности,
- континуирано стручно усавршавање,
- сарадња са релевантним министарствима и другим институцијама,
- потребе за сарадњом са Државном регулаторном комисијом (ДЕРК) како је то утврђено чланом 31. Закона о електричној енергији и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији БиХ (ФЕРК).

Уважавајући потребу за рационализацијом трошкова, планирано је смањење трошкова за дневнице у земљи од 28,57%, односно смањење трошкова превоза и смјештаја у земљи од 10% у односу на буџет за 2012. годину.

2.2.2, 2.2.4 и 2.2.5. Трошкови дневница у иностранству и Трошкови превоза и смјештаја у иностранству

Трошкови путовања у иностранству односе се на учешће запослених у Регулаторној комисији на одређеним радним састанцима, међународним конференцијама, стручним скуповима и семинарима.

За 2013. годину потребно је обезбиједити средства за редовно учешће на Атинском форуму за успостављање регионалног тржишта електричне енергије у Југоисточној Европи, Социјалном форуму за заштиту купаца, Форуму за гас и Форуму за нафту и другим састанцима релевантним за функционисање енергетског сектора у организацији Секретаријата Енергетске заједнице (семинари о надзирању тржишта електричне енергије и природног гаса, семинари о енергетској статистици и сл.), као и састанцима у оквиру активности Асоцијације регулаторних тијела из држава Централне и Југоисточне Европе (ЕРРА) и то: састанцима предсједавајућих, стручних комитета за дозволе и тржиште и радне групе за правна питања. Имајући у виду чињеницу да је Министарски савјет Енергетске заједнице у октобру 2011. године донио одлуку о проширењу обавезног законодавства и на тзв. "трећи" енергетски пакет, те већ започете активности које се односе на преглед усаглашености законодавства Републике Српске са "трећим" пакетом, планирано је учешће представника Регулаторне комисије у реализацији овог пројекта усклађивања законодавства из области енергетике те је потребно обезбиједити одговарајућа средства у буџету за 2013. годину.

Планирано је смањење трошкова за дневнице у иностранству за 21,43%, а трошкови превоза и смјештаја у иностранству су планирани на прошлогодишњем нивоу.

3. Трошкови производних услуга

3.1. Трошкови комуналних услуга

Трошкови телефона, интернета, поштанских услуга и испоруке терета и осталих комуналија су планирани на бази трошкова у 2012. години, планираних активности у 2013. години и расположивих цијена услуга за ове намјене. Ови трошкови су планирани на истом нивоу као претходне године.

3.2. Трошкови рутинског одржавања

Трошкови рутинског одржавања, предвиђени за одржавање (сервисирање) опреме и аутомобила (трошкови који се односе на редовна и ванредна сервисирања у овлаштеним сервисима), планирани су на основу: остварења у 2012. години и плана

одржавања моторних возила и друге опреме у 2013. години. Будући да је истекао гарантни рок за систем за управљање документацијом те потребе одржавања овога система, планирано је повећање трошкова рутинског одржавања од 20,00% у односу на 2012. годину.

3.3. Закуп имовине и опреме

Трошкови закупа пословних просторија су регулисани уговором о закупу и планирани су на прошлогодишњем нивоу.

Трошкови закупа станова за два члана Регулаторне комисије представљају тржишну цијену закупа стана и припадајућих комуналија у Требињу и планирани су на прошлогодишњем нивоу.

4. Нематеријални трошкови

4.1. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга за 2013. годину, планирани су како слиједи:

- за рачуноводствене услуге смањење за 29,41% у односу на прошлу годину, а на основу Уговора са агенцијом за вођење пословних књига;
- за екстерну годишњу ревизију рачуноводствених исказа, на основу цијене ревизије у 2012. години, на истом нивоу у односу на трошкове из 2012. године;
- за консултантске услуге у истом обиму у односу на 2012. годину;
- за стручно усавршавање смањење за 7,14% у односу на прошлу годину, а који су процијењени на основу трошкова за ове намјене у 2012. години, водећи рачуна о потребама за додатним усавршавањем запослених и
- за одржавања чистоће просторија смањени за 8,33% у односу на прошлогодишњи ниво, на основу Уговора о закупу пословног простора.

4.2. Трошкови осигурања

Трошкови осигурања, који обухватају трошкове колективног осигурања радника, осигурања имовине и аутомобила (каска и основно), планирани су на истом нивоу у односу на прошлу годину.

4.3. Трошкови банкарских услуга

Трошкови банкарских услуга, који обухватају трошкове платног промета у земљи и иностранству те предају завршног и периодичног обрачуна, планирани су у истом износу као и у 2012. години.

4.4. Уговорене и остале услуге

Уговорене услуге обухватају:

- Трошкове репрезентације који су планирани у висини прошлогодишњег плана, а на бази потреба јавности рада и контаката запослених у Регулаторној комисији са странкама;
- Објављивање аката Регулаторне комисије у Службеном гласнику Републике Српске и у дневним новинама. Законска обавеза Регулаторне комисије је да све правилнике, одлуке, рјешења, обавјештења за јавност, сажетке правила и прописа, планове одржавања јавних расправа и друге документе из регулаторне надлежности, као и обавјештења из области јавних набавки, објављује у

Службеним гласницима БиХ и РС и/или дневним листовима, чије објављивање захтијева ангажовање значајних средстава. Узимајући у обзир да је објављивање докумената Регулаторне комисије у Службеном гласнику Републике Српске ослобођено плаћања, ови трошкови су планирани на нивоу буџета за 2012. годину и односе се на трошкове објављивања аката у дневним новинама и

- Остале трошкове који укључују и трошкове закупа сала за одржавање јавних расправа изван сједишта Регулаторне комисије и сличне трошкове, који су планирани у истом износу као и за 2012. годину.

5. Трошкови амортизације

Ови трошкови су планирани на нижем нивоу у поређењу са 2012. годином због смањења основице тј. садашње вриједности основних средстава.

6. Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу пословне зграде

Ови трошкови су планирани у износу од 80.000 КМ, а односе се на трошкове обраде кредита и интеркаларних камата на кредит који је неопходан за изградњу пословне зграде.

Б. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

Капитални расходи обухватају нематеријална улагања, опрему и трошкове израде пројекта и ренте за пословну зграду. Капитални расходи у износу од 160.000 КМ би се финансирани из расположиве амортизације за 2013. годину и 90.000 КМ из дијела буџета који се односи на капиталне расходе.

1. Нематеријална улагања

Планира се унапређење и проширење система за управљање документацијом (ДМС), односно набавка нове верзије апликативног софтвера и посебног софтвера за backup система, који ће служити за чување података и рад система у случају квара примарног сервера. Такође је неопходно извршити обнову текућих лиценци за сервер електронске поште и антивирусну заштиту сервера, радних станица и рутера.

2. Опрема

2.1. Рачунарска опрема

Планирано проширење система за управљање документацијом захтијева и набавку додатног сервера на коме ће бити инсталисан backup софтвер који ће служити за чување података и рад система у случају квара примарног сервера.

Планира се занављање дијела рачунарске опреме (радних станица и мрежног штампача) која се користи више од осам година, како би се запосленима омогућио рад на поузданом хардверу.

2.2. Канцеларијски намјештај и опремање пословне зграде

Планира се набавка канцеларијског намјештаја и друге опреме којом би се, уз кориштење постојећег, вршило опремање нове пословне зграде.

3. Израда пројекта и рента за пословну зграду

Настављају се активности на изградњи пословне зграде у складу са одобреним буџетом за 2012. годину и донесеном Одлуком Регулаторне комисије о изградњи

пословне зграде у Требињу од 27.12.2011. године, која би се финансирала из кредита од комерцијалних банака у износу од 2.000.000 КМ, са роком отплате од 10 година и уз процијењену каматну стопу од 7%.

Годишњи ануитет би износио око 300.000 КМ. За 2013. годину планирани издаци би износили 80.000 КМ за трошкове добијања кредита (интеркаларне камате, накнаде и сл.) и 90.000 КМ за израду пројекта и плаћање ренте те друге трошкове у процесу припреме за изградњу пословне зграде.

Овако планирани буџет би обезбиједио враћање кредита за наредних 10 година. Умјесто напријед наведених трошкова за добијање кредита и за добијање потребне документације за изградњу објекта, који се не би појављивали у наредним годинама, као и трошкова закупа, плаћали би се трошкови ануитета, који би се, по структури из амортизационог плана (отплата и камата), финансирани из расположиве амортизације и планираног буџетског издатка за ове намјене за отплату кредита и текућих трошкова за камату по кредиту.

3. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2013. ГОДИНИ

Активности које спроводи, као и одговорности и надлежности Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске, прописани су одредбама закона из области енергетике, тј. електричне енергије, природног гаса те нафте и деривата нафте и то: Закона о енергетици, Закона о електричној енергији, Закона о гасу и Закона о нафти и дериватима нафте.

У наставку је дат приказ планираних активности Регулаторне комисије у 2013. години по енергетским секторима са пратећим образложењима.

A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<p>⊞ Измјене и допуне Правилника о издавању дозвола</p> <p><i>Планирана је израда измјене и допуне Правилника о издавању дозвола у циљу усаглашавања са промјенама у примарном законодавству те унапређења постојећих одредби. Наиме, Народна скупштина Републике Српске је у октобру 2012. године утврдила Нацрт закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији. Усвајање овог закона се очекује почетком 2013. године. Поред тога, Министарски савјет Енергетске заједнице је у октобру 2011. године донио одлуку о проширењу законодавства на тзв. Трећи енергетски пакет, а у октобру 2012. године одлуку о проширењу законодавства на нову директиву о обновљивим изворима енергије, као и директиве о обавезним резервама нафте и енергетској статистици, те је реално очекивати и активности на измјенама/допунама релевантних закона у Републици Српској.</i></p>
2	<p>⊞ Правилник о издавању сертификата (гаранција) о поријеклу електричне енергије</p> <p><i>Према Закону о енергетици, Регулаторна комисија је надлежана за доношење правилника о издавању гаранције о поријеклу електричне енергије, чиме би се употпунио постојећи законодавни оквир из области обновљивих извора енергије. Током 2012. године отпочеле су активности на доношењу овог подзаконског акта, а како је и Закон о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији у процесу доношења, планирано је усвајање овог правилника током 2013. године.</i></p>
3	<p>⊞ Измјена и допуна Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом</p> <p><i>У циљу потпунијег регулисања односа између учесника на тржишту, планирана је израда измјене и допуне Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом, а која може обухватити и одредбе које се односе на квалитет снабдијевања.</i></p>

4	<p>✧ Измјене и допуне подзаконских аката Регулаторне комисије којима се регулише област обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације</p> <p><i>Доношењем Закона о обновљивим изворима енергије и ефикасној когенерацији, подзаконски акти Регулаторне комисије којима се регулише област обновљивих извора енергије и ефикасне когенерације у одређеном року мораће се ускладити са одредбама овог закона. У питању су:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију кориштењем обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији и</i> - <i>Правилник о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора енергије и у ефикасној когенерацији.</i> <p><i>Регулаторна комисија такође врши редовну анализу функционисања система подстицања са становишта испуњења основног циља, а то је повећање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, односно остварење индикативних циљева учешћа потрошње електричне енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи електричне енергије у Републици Српској. Ови циљеви су усвојени од стране Владе Републике Српске. Ако оцијени да је то неопходно Регулаторна комисија ће потом извршити потребне измјене и допуне подзаконских аката у вези са подстицањем.</i></p>
б) Издавање дозвола	
1	<p>✧ Издавање дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Бобар - Таубингер електрик" д.о.о. Фоча, 2. "Елинг МХЕ" д.о.о. Теслић, 3. МХ "ЕРС" а.д. Требиње "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, 4. МХ ЕРС ЗП "Хидроелектране на Требишњици" а.д. Требиње. <p><i>Наведена предузећа су корисници дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије које истичу током 2013. године те су корисници обавезни, према одредбама Правилника о издавању дозвола, да доставе захтјев за продужење најкасније три мјесеца прије истека периода важења дозволе.</i></p> <p><i>Тakoђе, очекује се подношење захтјева за издавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности од стране нових учесника на тржишту електричне енергије.</i></p>

2	<p>✘ Издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката</p> <p><i>Узимајући у обзир да је почетак примјене система подстицања почео 01.01.2012. године, очекује се подношење већег броја захтјева за изградњу производних електроенергетских објеката, а за које су већ додијелене концесије. Такође, реално је очекивати подношење захтјева за издавање дозвола за изградњу дистрибутивних објеката (изградњу трафостаница 35/10 kV/kV).</i></p> <p><i>Регулаторна комисија ће, у складу са надлежностима, водити поступке за издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката снаге веће од 1 MW.</i></p>
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицају	
1	<p>✘ Издавање сертификата за производна постројења</p> <p><i>Како је посједовање сертификата за производно постројење један од предуслова за остваривање подстицаја дефинисаних Правилником о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, те како се 01.01.2012. године почело са примјеном система подстицаја, у 2013. години се очекује подношење већег броја захтјева за издавање сертификата. Издавање сертификата врши се према одредбама Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији.</i></p>
2	<p>✘ Издавање рјешења о подстицају</p> <p><i>Почетком 2012. године почело је оперативно спровођење система подстицања у складу са подзаконским актима која прописују систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора. Регулаторна комисија има обавезу да подносиоцима захтјева, који испуњавају прописане услове и критеријуме, издаје рјешење о праву на подстицај на основу кога ће корисници рјешења, након закључења одговарајућег уговора са Оператором система подстицања, моћи остварити одређену врсту подстицаја.</i></p> <p><i>У току 2013. године очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења произвођачима који испуне прописане услове и критеријуме у новоизграђеним производним постројењима.</i></p>
3	<p>✘ Издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај</p>

	<p><i>Почетком 2012. године почело је оперативно спровођење система подстицања у складу са подзаконским актима која прописују систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора.</i></p> <p><i>Сврха остварења прелиминарног права на подстицај је да потенцијалним инвеститорима да гаранцију да ће уз испуњење датих услова ући у систем подстицања и омогући резервисање мјеста у систему подстицаја с обзиром на количинска ограничења за енергију која ће се подстицати, те да омогући и закључење предуговора са Оператором система подстицања. Ово право није обавезно и инвеститор на добровољној основи и на бази властите процјене одлучује о потреби за прибављањем Рјешења о прелиминарном праву на подстицај.</i></p> <p><i>Регулаторна комисија има обавезу да подносиоцима захтјева, који испуњавају прописане услове и критеријуме, изда рјешење о прелиминарном праву на подстицај.</i></p> <p><i>У току 2013. године очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај за производна постројења која се планирају градити.</i></p>
4	<p>✘ Издавање гаранција о поријеклу електричне енергије</p> <p><i>Доношењем правилника о издавању сертификата (гаранција) о поријеклу електричне енергије током 2013. године створиће се услови за њихово издавање, те је у овој години за очекивати прве захтјеве за издавање и прве издате сертификате (гаранције) о поријеклу електричне енергије од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Сврха издавања гаранција о поријеклу произведене електричне енергије је омогућавање праћења удјела обновљивих извора енергије у укупној потрошњи електричне енергије у Републици Српској, као и омогућавање остварења одређених погодности за кориснике гаранција о поријеклу произведене електричне енергије.</i></p>
г) Тарифни поступци	
1	<p>✘ Тарифни поступци за утврђивање цијена електричне енергије на прагу електране, тарифних ставова за дистрибуцију електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом</p> <p><i>До покретања тарифног поступка, односно промјене цијене електричне енергије, може доћи на захтјев регулисаних предузећа или на иницијативу Регулаторне комисије. Уколико Регулаторна комисија заприми захтјев, она ће покренути поступак и спровести анализу захтјева сходно процедурама и поступцима који су дефинисани законом и подзаконским актима. Регулаторна комисија процјењује економски положај регулисаних електроенергетских предузећа на основу упоредне анализе признатих и остварених трошкова и других параметара пословања и, у складу с резултатима анализе,</i></p>

	<p>може самоиницијативно покренути тарифни поступак.</p>
2	<p>⌘ Давање сагласности на цијене јавног снабдијевања</p> <p><i>С обзиром да је Регулаторна комисија крајем 2011. године усвојила Правилник о квалификованом купцу који прописује да цијену "јавног снабдијевања" одређује јавни (резервни) снабдјевач у складу са методологијом из прилога овог правилника, а уз сагласност Регулаторне комисије, очекује се да ће Регулаторна комисија у 2013. години дати сагласност на цијене за "јавно снабдијевање" предложене од стране јавног (резервног) снабдјевача, а које ће моћи да користе квалификовани купци који не изаберу снабдјевача квалификованих купаца.</i></p>
<p>д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде</p>	
1	<p>⌘ Утврђивање накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације за 2014. годину</p> <p><i>У складу са усвојеним системом подстицања и надлежностима дефинисаним Законом о енергетици, Регулаторна комисија утврђује накнаду за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације. Обавеза Регулаторне комисије је да, у складу са чланом 54. Правилника о подстицању, до 15. децембра 2013. године утврди накнаду за 2014. годину.</i></p>
2	<p>⌘ Преиспитивање/утврђивање гарантоване откупне цијене и премије</p> <p><i>У складу са Правилником о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија провјерава напредак у развоју технологија те због промијењених технолошких и економских параметара, као и ради остварења утврђених индикативних циљева учешћа потрошње електричне енергије из обновљивих извора енергије или у ефикасној когенерацији у бруто финалној потрошњи електричне енергије у Републици Српској врши преиспитивање важеће гарантоване откупне цијене, те прати кретање цијена електричне енергије на велепродајном тржишту ради утврђивања тржишне референтне цијене и премије. Крајем 2013. године планирано је преиспитивање висине гарантованих откупних цијена и премија и објављивање одлуке о висини гарантоване откупне цијене и премије за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији.</i></p>
<p>ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
1	<p>⌘ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p>

	<p>Производња електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МХ ЕРС – Требиње ЗП "РиТЕ Гацко" а.д. Гацко, 2. МХ ЕРС – Требиње ЗП "Рудник и Термоелектрана Угљевик" а.д. Угљевик и 3. МХ ЕРС ЗЕДП "Електро – Бијељина" а.д. Бијељина. <p>Дистрибуција електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. МХ ЕРС ЗЕДП "Електро – Бијељина" а.д. Бијељина, 5. МХ ЕРС Матично предзеће а.д. Требиње ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука и 6. МХ "ЕРС" Требиње ЗП "Електро - Херцеговина" а.д. Требиње <p>Снабдијевање тарифних купаца електричном енергијом</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. МХ ЕРС ЗЕДП "Електро – Бијељина" а.д. Бијељина, 8. МХ ЕРС Матично предзеће а.д. Требиње ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука и 9. МХ "ЕРС" Требиње ЗП "Електро - Херцеговина" а.д. Требиње. <p>Трговина и снабдијевање електричном енергијом</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. "ENERGY FINANCING TEAM" д.о.о. Требиње. <p>Изградња електроенергетских објеката</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча ХЕ Бистрица Б-1, 12. Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча МХЕ Бистрица Б-2а, 13. Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча ХЕ Бистрица Б-3 и 14. Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча МХЕ Јањина Ј-1. <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије, а у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Наведена предузећа су корисници дозвола за обављање дјелатности и дозвола за изградњу електроенергетских објеката које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе.</i></p>
2	<p>✧ Надгледање и анализирање примјене услова дозвола, примјене тарифа, трошкова пословања корисника дозволе чија се цијена регулише и услова за отварање тржишта (активности у сједишту Регулаторне комисије)</p>

	<p>Поред надзорних провјера у сједишту предузећа, Регулаторна комисија надгледа рад електроенергетских предузећа-корисника дозвола и кроз сљедеће своје активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ прикупља и систематизује техничке, енергетске, финансијске и друге оперативне податке који имају утицај на одобравање тарифа, а све у складу са Правилником о извјештавању и Одлуком о јединственом регулаторном контном плану; ▪ врши ревизију финансијских показатеља корисника дозволе од значаја за тарифе и цијене те надзор тржишта; ▪ анализира показатеље квалитета снабдијевања електроенергетских предузећа (корисника дозволе) у циљу израде стандарда квалитета и њихове имплементације; ▪ анализира остварење рачуноводственог и функционалног раздвајања; ▪ контролу права на приступ мрежи и равноправност учесника на тржишту; ▪ анализара специфичне облике заштите социјално угрожених купаца електричне енергије и проблематику приуштивости електричне енергије за ову групу купаца и друга социјална питања у електроенергетском сектору и доноси мјере у циљу отклањања уочених недостатака.
3	<p>⌘ Провјера производног постројења за које је издат сертификат</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мала хидроелектран Дивич, Котор Варош, 2. Мала хидроелектрана Сућеска Р-С-1 и Р-С-2, Рудо, 3. Мала хидроелектрана Штрпци, Рудо и 4. Мала хидроелектрана Бистрица Б-5а. <p>Регулаторна комисија врши провјеру производног постројења у смислу испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење.</p>
4	<p>⌘ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада Оператора система подстицања</p> <p>Систем подстицања електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије и у ефикасној когенерацији почео је да се спроводи 1. јануара 2012. године. Регулаторна комисија је надлежна да, између осталог, прати функционисање система подстицања и врши надзор рада Оператора система подстицања, те се ова активност планира и у 2013. години.</p>
е) Активности на заштити купаца	
1	<p>⌘ Рјешавање спорова између учесника на тржишту електричне енергије у Републици Српској на захтјев странке</p>

	<p>Заштита права крајњих купаца електричне енергије остварује се и у поступцима рјешавања спорова који се покрећу на захтјев крајњих купаца електричне енергије. Имајући у виду да је у 2012. години поднесено 219 захтјева за рјешавање спорова као и број поднесених захтјева за рјешавање спора у претходним годинама (2008. година - 122 захтјева; 2009. година - 605 захтјева; 2010. година - 307 захтјева; 2011 - 273 захтјева), очекује се да ће ова проблематика и у 2013. години бити изражена. Заштита права крајњих купаца, односно поступци рјешавања спорова, захтјева и у 2013. години, као и до сада, континуирану активност и ангажовање значајних ресурса Регулаторне комисије, а све у циљу спровођења ефикасног и праведног поступка за заштиту права крајњих купаца електричне енергије. У досадашњој пракси, све тужбе које су поднесене против коначних одлука Регулаторне комисије донесених у поступку рјешавања спорова, у управном спору пред надлежним судом су одбијене као неосноване.</p>
<p>2</p>	<p>✧ Рјешавање жалби на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рјешења о издавању електроенергетске сагласности и одбијање приступа дистрибутивној мрежи <p>Регулаторна комисија ће у 2013. години наставити са активностима на рјешавању жалби у другостепеном поступку, поднесених против рјешења о издатим електроенергетским сагласностима, као и понуђених уговора о прикључењу на електродистрибутивну мрежу од стране дистрибутера. Овај поступак се спроводи по правилима управног поступка. У досадашњој пракси, све поднесене тужбе против коначних рјешења Регулаторне комисији у овим управним стварима су одбијене као неосноване од стране надлежног суда у управном спору.</p>
<p>3</p>	<p>✧ Квалитет снабдијевања</p> <p>Чланом 24. Закона о електричној енергији прописано је да је Регулаторна комисија надлежна да, између осталог, регулише сигурност снабдијевања, квалитет услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и потребе предузећа за испоруку електричне енергије. Након четворогодишњег достављања извјештаја о квалитету снабдијевања електричном енергијом од стране дистрибутивних предузећа, Регулаторна комисија је у другој половини 2012. године приступила изради радног материјала стандарда квалитета, са циљем да у 2013. години покрене низ јавних расправа, у које би била укључена сва заинтересована лица (дистрибутери, снабдјевачи, трговци), укључујући потрошаче-крајње купце, а у циљу измјене постојећих прописа у вези стандарда квалитета снабдијевања (континуитета у испоруци електричне енергије и квалитета комерцијалне услуге).</p>

ж) Тржиште електричне енергије	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту електричне енергије (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ✧ Праћење функционисања veleпродајног тржишта, анализирање степена отворености малопродајног тржишта и стварног тржишног учешћа учесника на тржишту ✧ Праћење функционисања малопродајног тржишта, праћење понашања крајњих купаца на отвореном тржишту, посебно у погледу избора снабдјевача (процент купаца који су промијенили снабдјевача итд.) ✧ Праћење утицаја отвореног тржишта на сигурност снабдијевања ✧ Прикупљање и упоредно анализирање просјечно остварених малопродајних цијена за групе потрошача на начин како их дефинише Еуростат <p><i>Регулаторна комисија је, према Закону о електричној енергији, надлежна да обезбиједи транспарентно и недискриминаторско понашање на тржишту електричне енергије, као и да пропише критеријуме за стицање статуса квалификованог купца у складу са динамиком отварања тржишта.</i></p> <p><i>Регулаторна комисија је крајем 2011. године усвојила нови Правилник о квалификованом купцу, а у септембру 2012. године и нови Правилник о тарифној методологији и тарифном поступку, с циљем укидања регулисаних малопродајних тарифа електричне енергије за све купце осим купаца из категорије „домаћинства“, а све у складу са обавезама преузетим потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе, те се у 2013. години планира низ активности на праћењу функционисања тржишта у свјетлу нових прописа и уопште.</i></p>
Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Измјене и допуне подзаконских аката за сектор природног гаса <p><i>Закон о измјенама и допунама Закона о гасу усвојен је крајем 2012. године. Измјене у примарном законодавству у сектору природног гаса условиће измјене и допуне постојећих подзаконских аката Регулаторне комисије.</i></p>
2	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Давање сагласности на акте корисника дозвола <p><i>Према члану 62. Закона о гасу, оператори транспортног и дистрибутивног система као и снабдјевачи природним гасом су дужни да, приликом подношења захтјева за издавање дозволе за</i></p>

		<p>обављање дјелатности, поднесу правила рада транспортне или дистрибутивне мреже или опште услове за снабдијевање природним гасом на давање сагласности од стране Регулаторне комисије. Очекује се поступање по захтјевима за измјене постојећих правила рада транспортне или дистрибутивне мреже или општих услова за снабдијевање природним гасом и давања сагласности на ове акте за нове подносиоце захтјева.</p>
б) Издавање дозвола		
1	<p>✧ Издавање дозвола у сектору природног гаса</p>	<p>Регулаторна комисија је, према Закону о гасу, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса. Издавање дозвола у сектору природног гаса дефинисано је Правилником о издавању дозвола. На основу досадашњих информација добијених од корисника дозволе предузећа "Бијелина – гас" д.о.о. Бијелина, реално је планирати поступке по захтјевима за издавање дозвола за три дозволе за ово предузеће и то за обављање дјелатности транспорта природним гасом, дистрибуције и управљања системом за дистрибуцију природног гаса и снабдијевања тарифних купаца природним гасом. За очекивати је подношење захтјева за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса и од стране других лица.</p>
2	<p>✧ Издавање рјешења о одобрењу за извођење радова на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса</p>	<p>Законом о гасу, у поглављу о Заштити објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса, дефинисано је да ће Регулаторна комисија издавати рјешења о одобрењу за извођење радова испод, изнад или поред објеката природног гаса. На основу досадашњих искустава и информација добијених од корисника дозвола, реално је планирати издавање ових рјешења током текуће године.</p>
в) Тарифни поступци		
1	<p>✧ Спровођење тарифних поступака</p>	<p>Законом о гасу прописано је да Регулаторна комисија даје одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система, кориснике транспортних система, оператора транспортног система и за снабдијевање неквалификованих купаца.</p> <p>Сва предузећа из гасног сектора имају право да поднесу захтјев за покретање тарифног поступка уколико то сматрају оправданим, а Регулаторна комисија, сходно прописима, анализира захтјеве и спроводи тарифни поступак.</p>

	<p><i>До сада је дато одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система и тарифне ставове за снабдијевање тарифних купаца за кориснике дозвола: Сарајево - гас, а.д. Источно Сарајево и А.Д. Зворник стан, Зворник. Очекује се спровођење тарифних поступака и у 2013. години.</i></p>
<p>г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
1	<p>⌘ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Дистрибуција и управљање системом за дистрибуцију природног гаса</p> <p>1. "Сарајево – гас" а.д. Источно Сарајево Снабдијевање тарифних купаца природним гасом</p> <p>2. "Сарајево – гас" а.д. Источно Сарајево Трговина и снабдијевање природним гасом</p> <p>3. "Сарајево – гас" а.д. Источно Сарајево Транспорт природног гаса</p> <p>4. "Сарајево – гас" а.д. Источно Сарајево</p> <p><i>Наведено предузеће је корисник дозвола за обављање дјелатности, а које су издате од стране Регулаторне комисије. Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i></p>
<p>д) Заштита купаца</p>	
1	<p>⌘ Рјешавање у другом степену по жалби на рјешења оператора система</p>

	<p><i>У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је надлежна да рјешава у другом степену по жалби на рјешења оператора транспортног и дистрибутивног система у поступку давања одобрења за приступ и коришћења транспортне и дистрибутивне мреже или складишта, као и у поступку давања одобрења за прикључење на транспортну или дистрибутивну мрежу. Овој проблематици ће се такође у 2013. години посветити адекватна пажња.</i></p>
<p>ђ) Тржиште природног гаса</p>	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту природног гаса (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ✘ Упоредне анализе код одобравања цијена и тарифа за регулисане дјелатности ✘ Евидентирање препрека за успјешно функционисање тржишта природног гаса у БиХ и региону и дефинисање начина (политике) за њихово елиминисање у сарадњи са другим надлежним субјектима у Републици Српској и Босни и Херцеговини ✘ Сарадња са другим надлежним субјектима на изради прописа о отварању и функционисању тржишта природног гаса у БиХ и региону ✘ Надгледања услова сигурности снабдијевања <p><i>Регулаторна комисија донијела је методологију за обрачунавање трошкова производње, транспорта, дистрибуције, складиштења и снабдијевања природним гасом и методологију за обрачунавање трошкова прикључка на мрежу. Регулаторна комисија такође, у циљу спречавања злоупотребе монополског положаја, даје сагласност енергетским субјектима на цијене снабдијевања купаца из категорије потрошње "домаћинства" природним гасом и цијене приступа и коришћења транспортног и дистрибутивног система и складишта.</i></p>
<p>В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ</p>	
<p>а) Одобравање и доношење правила и прописа</p>	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Израда, измјена и допуна подзаконских аката <p><i>Након што је у октобру 2012. године Народна скупштина Републике Српске донијела Закон о измјенама и допунама Закона о нафти и дериватима нафте, Регулаторна комисија планира извршити измјену и допуну постојећих подзаконских аката ради њиховог усклађивања са примарним законодавством. Додатно, половином октобра 2012. године Министарски савјет Енергетске заједнице донио је одлуку о проширењу</i></p>

	<p>законодавства када је у питању сектор нафте и деривата нафте (резерве нафте), те ће се вршити и додатно усклађивање подзаконских аката у складу са измјенама у примарном законодавству.</p>
<p>б) Издавање дозвола</p>	
1	<p>✘ Издавање дозвола</p> <p>Доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о нафти и дериватима нафте, за очекивати је подношење нових захтјева за издавање дозвола у овом сектору.</p>
<p>в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
1	<p>✘ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Производња деривата нафте</p> <p>1. А.Д. "Рафинерија нафте" Брод</p> <p>Складиштење нафте и деривата нафте</p> <p>2. А.Д. "Рафинерија нафте" Брод</p> <p>Наведено предузеће је корисник дозвола за обављање дјелатности, а које су издате од стране Регулаторне комисије. Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду. Корисник дозвола је увео нову линију производње и неопходно је, између осталог, извршити увид у спровођење мјера заштите животне средине. Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије. Ванредне надзорне провјере спроводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</p>
<p>г) Заштита купаца</p>	
1	<p>✘ Рјешавање жалби у другостепеном поступку</p> <p>У сектору нафте и деривата нафте, Регулаторна комисија ће и у 2013. години посветити адекватну пажњу рјешавању жалби у другостепеном поступку.</p>

Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	
а) Административно-финансијске активности из регулаторне надлежности	
1	<p>✘ Израда годишњег извјештаја о раду Регулаторне комисије за 2012. годину</p> <p><i>Регулаторна комисија је основана као независна и непрофитна организација и о свом раду, у складу са чланом 26. Закона о енергетици, подноси извјештај Народној скупштини Републике Српске. Израда годишњег извјештаја за текућу годину планира се по истеку пословне године.</i></p>
2	<p>✘ Израда Рјешења о регулаторној накнади за 2013. годину</p> <p><i>На основу усвојеног буџета од стране Народне скупштине Републике Српске, Регулаторна комисија, у складу са чланом 24. Закона о енергетици и чланом 25. Статута Регулаторне комисије, доноси Одлуку о висини регулаторних накнада путем којих се обезбјеђује финансирање рада Регулаторне комисије.</i></p>
3	<p>✘ Усаглашавање интерних аката (административно-финансијске природе) Регулаторне комисије са промјенама у примарном законодавству</p> <p><i>Интерна акта Регулаторне комисије, која се тичу регулаторне надлежности, усклађују се са измјенама и допунама у примарном законодавству. Стручне службе такође прате и доношење нових прописа који утичу на рад и активности Регулаторне комисије.</i></p>
4	<p>✘ Информисање јавности о активностима Регулаторне комисије кроз контакте са представницима медија, те редовно издавање саопштења о текућим активностима Регулаторне комисије</p> <p><i>У циљу испуњења своје обавезе која се тиче потпуне транспарентности у раду, Регулаторна комисија остварује редовне контакте и сарадњу са заинтересованим средствима информисања те издаје саопштења у вези са активностима које спроводи и објављује их на својој интернет страници.</i></p>
5	<p>✘ Редовно ажурирање системског и апликативног софтвера у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије</p> <p><i>Регулаторна комисија располаже локалном рачунарском мрежом, а сви системски и апликативни софтвери који се користе су лиценцирани. У циљу несметаног и поузданог рада рачунарске мреже, редовно се спроводе активности на ажурирању системског и апликативног софтвера.</i></p>

6	<p>✧ Одржавање и ажурирање интернет странице Регулаторне комисије слиједећи измјене и промјене аката донесених од стране Регулаторне комисије</p> <p><i>Садржај интернет странице се свакодневно ажурира у складу са активностима Регулаторне комисије. Поштујући прописана начела о јавности рада, на интернет страници Регулаторне комисије (која је доступна и на енглеском језику) су објављени сви релевантни прописи и акти који се односе на њен рад.</i></p>
7	<p>✧ Припрема за увођење система квалитета</p> <p><i>Пратећи трендове позитивне пословне праксе у циљу унапређења ефикасности рада, Регулаторна комисија планира увођење система квалитета.</i></p>
8	<p>✧ Припрема презентација и материјала за потребе чланова и запослених Регулаторне комисије</p>
9	<p>✧ Други послови административно-техничке и финансијске природе</p>
<p>б) Изградња пословне зграде</p>	
1	<p>✧ Изградња пословне зграде</p> <p><i>У складу са одобреним буџетом за 2012. годину, Регулаторна комисија је на интерном састанку, који је одржан 27. децембра 2011. године, донијела Одлуку о изградњи пословне зграде у Требињу. Планиран је наставак ових активности у 2013. години у циљу окончања поступка израде техничке документације, прибављања одобрења за грађење и саме изградње пословне зграде.</i></p>
<p>Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА</p>	
1	<p>✧ Учешће у изради радног материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката и других аката из енергетских области</p> <p><i>Регулаторна комисија, активним учешћем у расправама и раду радних група, давањем коментара те на друге начине, даје свој допринос у изради радних материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката из области енергетике.</i></p>
2	<p>✧ Учешће у раду Радне групе за израду мапе пута за енергетску ефикасност Босне и Херцеговине у оквиру Енергетске заједнице</p>

	<p><i>Рјешењем Владе Републике Српске, у Радну групу за израду мапе пута за енергетску ефикасност Босне и Херцеговине у оквиру Енергетске заједнице, као чланови Радне групе из Републике Српске именована су и два представника Регулаторне комисије. У току наредне године планиране су активности и активно учешће представника Регулаторне комисије у раду Радне групе.</i></p>
3	<p>✧ Учешће у реализацији других задатака и активности у раду са тијелима Енергетске заједнице</p> <p><i>Спровођење активности које проистичу из Уговора о успостављању Енергетске заједнице и уградња у законодавни и регулаторни оквир Републике Српске и Босне и Херцеговине правних тековина Европске уније које се односе на:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>тржиште електричне енергије и гаса,</i> ▪ <i>заштиту животне средине,</i> ▪ <i>обновљиве изворе енергије и</i> ▪ <i>конкурентност.</i> <p><i>Босна и Херцеговина, тј. Република Српска унутар БиХ, обавезала се на преношење правних тековина Европске уније које се односе на тржиште електричне енергије и гаса, заштиту животне средине, обновљиве изворе енергије и конкурентност у домаће законодавство и регулативу. Такође, на основу одлука Министарског савјета Енергетске заједнице Југоисточне Европе, односно одговарајућих препорука, активности су проширене и на сектор нафте, социјална питања и енергетску статистику. У том смислу Регулаторна комисија ће и даље, у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Министарством за спољну трговину и економске односе Босне и Херцеговине, Државном регулаторном комисијом за електричну енергију БиХ и Регулаторном комисијом за електричну енергију Федерације БиХ активно учествовати у дефинисању и спровођењу акционих планова и других активности у циљу испуњавања обавеза из поменутог Уговора.</i></p>
4	<p>✧ Израда регулаторног извјештаја по обрасцу ECRB-а</p> <p><i>Регулаторна комисија учествује у изради годишњег регулаторног извјештаја, у сарадњи са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију у БиХ и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине. При изради регулаторног извјештаја, користи се прописани формат за извјештавање Регулаторног одбора Енергетске заједнице.</i></p>
5	<p>✧ Учешће у раду сталних комитета и радних група Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА)</p>

	<p>Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске има статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРРА).</p> <p>На основу плана рада ЕРРА-е, планирано је да представници Регулаторне комисије и у току наредне године учествују у раду сталних комитета (за дозволе и тарифе), односно радне групе (за правна питања).</p> <p>☒ Учешће у раду Подгрупе за анализу дијаграма оптерећења и Подгрупе за анализу претпостављеног случаја у организацији USAID REAP</p> <p>Представници Регулаторне комисије учествују у раду радних подгрупа, те дају допринос у што бољем сагледавању стања и побољшањима у сегментима који се разматрају у оквиру рада ових подгрупа, што се очекује и у 2013. години.</p>
Б. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ	
1	<p>☒ Учешће на конференцијама, симпозијумима и тематским радионицама, укључујући и израду стручних реферата из дјелокруга рада регулаторних тијела од стране запослених у Регулаторној комисији и сарадња са другим регулаторним комисијама у БиХ и окружењу у циљу размјене искустава.</p>

Предсједник
Миленко Чокорило

ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2012. ГОДИНИ

Овај дио документа представља кратак преглед активности које је Регулаторна комисија спровела у току 2012. године. Разлог пружања оваквог прегледа активности је формирање референтног оквира за поређење са планираним активностима Регулаторне комисије у 2013. години. Истовремено, објашњење ових активности употпуњава образложење Приједлога буџета за 2013. годину.

Извјештај о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске у 2012. години, као интегрисан документ, биће поднесен Народној скупштини Републике Српске на усвајање у првој половини 2013. године. Тиме Регулаторна комисија испуњава законску обавезу у погледу извјештавања о свом раду.

Буџет Регулаторне комисије за 2012. годину је усвојен на 13. сједници Народне скупштине Републике Српске која је одржана 29. новембра 2011. године. Одлука о усвајању Буџета, број 01-1882/11, објављена је у Службеном гласнику Републике Српске, број 125 од 15. децембра 2011. године.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 25. Статута, усвојеног буџета Регулаторне комисије за 2012. годину и члана 26. Методологије за обрачун регулаторне накнаде, Регулаторна комисија је донијела Рјешење о утврђивању регулаторне накнаде (Службени гласник Републике Српске, број 11/12) којом се утврђују износи регулаторних накнада коју плаћају предузећа као корисници дозвола за обављање енергетских дјелатности.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 18. и члана 25. Статута Регулаторне комисије за енергетику, те члана 10. Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је донијела Одлуку о висини једнократних накнада (Службени гласник Републике Српске, број 49/10) које плаћају предузећа приликом покретања поступака издавања дозвола пред Регулаторном комисијом.

Регулаторна комисија је у току 2012. године одржала:

- 19 редовних и једну ванредну сједницу на којима су разматрана и доношена акта из регулаторне надлежности, те
- 28 интерних састанака на којима су разматрана питања и усвајани акти организационо-административне природе те вршена припрема за редовне сједнице.

У протеклом временском периоду Регулаторна комисија одржала је 19 јавних расправа и то:

- 13 општих расправа у поступку издавања дозвола за обављање енергетских дјелатности,
- 3 опште расправе у поступку доношења правила и прописа,
- 1 формалну расправу у тарифном поступку из гасног сектора.
- 2 техничке расправе по сљедећим питањима:
  - Одређивање прикључне снаге објеката за које не постоји електроенергетска сагласност, ни податак о прикључној снази и
  - Актуелна питања примјене прописа са становишта рјешавања спорова из надлежности Регулаторне комисије.

A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Регулаторна комисија је и у 2012. години радила на усаглашавању подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима из области енергетике, уважавајући легислативу Европске уније.

У том смислу, Регулаторна комисија је током 2012. године донијела сљедеће подзаконске акте:

- Правилник о измјенама и допунама правилника о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији у циљу прецизирања одредби члана 51. Правилника о подстицању. Почетком маја 2012. године Влада Републике Српске је дала сагласност на ове измјене;
- Одлуку о усвајању Правилника о извјештавању (Службени гласник Републике Српске, број 64/12). Правилником се уређују садржај, начин и рокови достављања редовних извјештаја које су корисници дозвола, произвођачи електричне енергије у постројењима снаге до 1 MW и Оператор система подстицаја обавезни да достављају Регулаторној комисији. Главни разлог за доношење овог правилника је израда образаца за извјештавање, који се односе на област нафте и деривата нафте, као и систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације, те обавеза снабдијевања квалификованих купаца у систему јавне услуге. Имајући у виду да наведени обрасци нису били предвиђени Правилником о извјештавању (Службени гласник Републике Српске, број 70/10), а с обзиром и на обимност измјена и допуна које би се односиле на важећи Правилник о извјештавању, одлучено је да се приступи изради новог правилника.
- Одлуку о усвајању Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку за електричну енергију (Службени гласник Републике Српске, број 96/12). Главни разлози за доношење Правилника су промјена начина утврђивања цијене производње електричне енергије за снабдијевање неквалификованих купаца, а у циљу стварања полазних претпоставки за даље утврђивање ове цијене на тржишним принципима. Поред тога, извршено је усклађивање са законским и подзаконским актима који су се мијењали након доношења Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку (Службени гласник Републике Српске, број 61/05).
- Одлуку о измјенама и допунама Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом од 31. маја 2012. године. Разлози за доношење ове Одлуке су усаглашавање Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом са Одлуком Уставног суда Републике Српске у вези са одбијањем закључења уговора о приступу, те са прописима којима се регулишу обновљиви извори енергије и ефикасна когенерација, као и унапређење постојећих одредби. Ради прегледности прописа, Регулаторна комисија је у септембру 2012. године објавила пречишћен текст Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом (Службени гласник Републике Српске, број 90/12).

- Одлуку о висини гарантованих откупних цијена и премија за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији од 30. новембра 2012. године (Службени гласник Републике Српске, број 1/13). Цијене и премије из ове одлуке примјењиваће се за нове произвођаче који у поступку пред Регулаторном комисијом остваре право на подстицај. Одлука је постала правоснажна након давања сагласности од стране Владе Републике Српске и објављивања у Службеном гласнику РС.
- Одлуку о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији од 30. новембра 2012. године (Службени гласник Републике Српске, број 1/13). Накнада утврђена овом одлуком у износу од 0,0009 КМ/kWh, зарачунава се сваком крајњем купцу у Републици Српској почев од 1. јануара 2013. године. Одлука је постала правоснажна након давања сагласности од стране Владе Републике Српске и објављивања у Службеном гласнику РС.

Крајем 2011. године Регулаторна комисија је донијела Методологију за обрачун регулаторне накнаде. Методологијом за обрачун регулаторне накнаде уређује се поступак обрачуна појединачних износа регулаторне накнаде коју Регулаторној комисији плаћају корисници дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности. Циљ доношења Методологије је да се обезбиједи утврђивање правичног износа регулаторне накнаде корисницима дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности према критеријумима прописаним овом Методологијом.

Током 2012. године Регулаторна комисија покренула је активности на изради стандарда квалитета снабдијевања електричном енергијом. Припрема и израда радног материјала је почела у другој половини 2012. године, а спровођење других активности у овом поступку очекују се у 2013. години.

Обновљиви извори енергије

Босна и Херцеговина, односно Република Српска је, потписивањем Уговора о успостављању Енергетске заједнице, прихватила и обавезу да у своје законодавство угради и одредбе директива Европске уније 2001/77/ЕК (промовисање електричне енергије произведене из обновљивих извора) и 2003/30/ЕК (промовисање употребе биогорива у транспорту). Такође, Министарски савјет Енергетске заједнице је, у септембру 2010. године, упутио препоруку свим земљама потписницама да у домаћем законодавству слиједи и циљеве нове директиве о обновљивим изворима енергије 2009/28/ЕК, објављене у Службеном гласнику Европске уније у јуну 2009. године. Додатно, Министарски савјет Енергетске заједнице је половином октобра 2012. године донио одлуку о проширењу законодавства и на директиву 2009/28/ЕК. Саставни дио ове одлуке су и циљеви удјела обновљивих изворе енергије за све земље потписнице Уговора о успостављању Енергетске заједнице у 2020. години. Поменута директива успоставља заједнички правни оквир и на јединствен начин уређује подстицање употребе електричне енергије произведене коришћењем обновљивих извора на унутрашњем тржишту и подстицање коришћења биогорива или других обновљивих горива у транспорту.

У Републици Српској, Закон о енергетици уредио је област обновљивих извора енергије и прописао надлежност Регулаторне комисије у вези са обновљивим изворима енергије.

Усвајањем Уредбе о производњи и потрошњи електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасним когенеративним постројењима у марту 2011. године од стране Владе Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 028/11 и 039/11), створен је правни оквир за коначно дефинисање и самог система подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора, односно за израду подзаконских аката за које је надлежна Регулаторна комисија.

Регулаторна комисија је у јануару 2011. године усвојила Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији (Службени гласник Републике Српске, број 25/11), а у децембру 2011. године Правилник о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације, те донијела Одлуку о висини гарантованих откупних цијена и премија и Одлуку о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора (Службени гласник Републике Српске, број 128/11).

Почетком 2012. године почео је са радом и Оператор система подстицаја, административно тијело основано у оквиру Мјешовитог холдинга „Електропривреде Републике Српске“ - Матично предузеће а.д. Требиње. Регулаторна комисија је на 37. редовној сједници одржаној дана 26.01.2012. године донијела Одлуку о давању сагласности на Правила рада за спровођење система подстицања које је усвојила управа Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске", те су на тај начин створене правне и институционалне претпоставке за почетак оперативног спровођења система подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора.

Регулаторна комисија је у 2012. години покренула активности на изради правилника о издавању сертификата (гаранција) о поријеклу електричне енергије. Разматрање радног материјала овог правилника, као и спровођење других активности у поступку усвајања овог прописа очекују се у 2013. години.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности и издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката и то:

❖ Окончани поступци:

- Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије

Регулаторна комисија је издала три дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије за подносиоце захтјева који су већ били корисници ових дозвола, а чије дозволе су истицале током 2012. године и то:

- "Енерголинија" д.о.о. Зворник,
- "ЕРС" д.о.о. мале хидроелектране, Бања Лука и
- МХ "ЕРС" Матично предузеће а.д. Требиње, ЗП „Електродистрибуција“ а.д. Пале (МХЕ Месићи и МХЕ Богатићи).

Такође, Регулаторна комисија је крајем новембра 2012. издала дозволу за обављање дјелатности производње електричне енергије новом кориснику, предузећу:

- "ЕХЕ" д.о.о. Бања Лука за МХЕ Новаковићи.

- *Дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије*

Регулаторна комисија је издала три дозволе за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије за подносиоце захтјева који су већ били корисници ових дозвола, а чије дозволе су истицале 28.12.2012. године и то:

- МХ "ЕРС" Матично предузеће А.Д. Требиње ЗП "Електрокрајина" А.Д. Бања Лука,
- МХ "ЕРС" Матично предузеће, ЗП "Електродистрибуција" А.Д. Пале и
- МХ "ЕРС" Матично предузеће Требиње, ЗП "Електро-Херцеговина" А.Д. Требиње.

- *Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ*

Регулаторна комисија је издала четири дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ од чега двије дозволе за подносиоце захтјева који су већ били корисници ових дозвола, а чије дозволе су истицале током 2012. године и то:

- "ENERGY FINANCING TEAM" д.о.о. Требиње и
- "Енерголинија" д.о.о. Зворник,

као и двије дозволе за лица која су први пут поднијела захтјев и то:

- "COMSAR ENERGY TRADING" д.о.о. Бања Лука и
- "EL-EN SOLUTION" д.о.о. Бања Лука.

- *Дозволе за изградњу електроенергетских објеката*

Регулаторна комисија је издала једну дозволу за изградњу производног електроенергетског објекта Мале хидроелектране Новаковићи на ријеци Угар подносиоцу захтјева „ЕХЕ“ д.о.о. Бања Лука.

Прије издавања поменуте дозволе, Регулаторна комисија је закључком од 16.03.2012. године обуставила поступак издавања дозволе за изградњу Мале хидроелектране Новаковићи на ријеци Угар предузећу „Елинг МХЕ“ д.о.о. Теслић јер је концесија за изградњу и коришћење овог објекта пренијета на предузеће „ЕХЕ“ д.о.о. Бања Лука.

Крајем 2012. године Регулаторна комисија је донијела Рјешење о измјени и допуни рјешења о издавању дозволе за изградњу Мале хидроелектране Јањина Ј-1 на ријеци Јањини по захтјеву корисника дозволе, односно подносиоца захтјева Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча.

❖ *Поступци који су у току:*

- *Дозволе за изградњу електроенергетских објеката*

Регулаторна комисија је закључком од 10.02.2011. године прекинула поступке за издавање дозволе за изградњу хидроелектрана за подносиоца захтјева "Technor energy AS" д.о.о. Бања Лука и то:

- ХЕ Цијевна 1 - снаге 14,1 MW,
- ХЕ Цијевна 2 - снаге 14,2 MW и
- ХЕ Цијевна 4 - снаге 13,9 MW.

Поступање по поднијетим захтјевима (комплетирање захтјева или одбацавање захтјева због непотпуности) очекује се у првој половини 2013. године.

Регулаторна комисија је 13.11.2012. године запримила захтјев за издавање дозволе за изградњу производног електроенергетског објекта Хидроелектране Улог на ријеци Неретви подносиоца захтјева „ЕФТ ХЕ Улог“ д.о.о. Калиновик .

Половином децембра 2012. године у Регулаторној комисији су за примљени захтјеви за измјену и допуну дозвола за изградњу Хидроелектране Бистрица Б-2а, Хидроелектране Бистрица Б-1 и Хидроелектране Бистрица Б-3 корисника дозволе, односно подносиоца захтјева Хидроелектране „Бистрица“ д.о.о. Фоча.

Поступања по поднијетим захтјевима за издавање и измјене дозвола су у току и доношење одлука по њима очекује се почетком 2013.

в) Издавање сертификата и рјешења о подстицању

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе енергије или ефикасну когенерацију за производњу електричне енергије.

❖ Издавање сертификата - окончани поступци:

Регулаторна комисија је у 2012. години издала четири сертификата за производно постројење и то:

- Сертификат за производно постројење, Мала хидроелектрана Дивич „Елинг МХЕ“ д.о.о. Теслић,
- Сертификат за производно постројење Мала хидроелектрана Бистрица Б-5а, „Бобар Таубингер Електрик“ д.о.о. Фоча,
- Сертификат за производно постројење Мала хидроелектрана Штрпци, Лаловић Чедомир, Штрпци, Рудо и
- Сертификат за производно постројење Мале хидроелектране Сућеска Р-С-1 и Р-С-2, „ЕРС“ мале хидроелектране д.о.о. Бања Лука.

Регулаторна комисија је 31.11.2012. године закључком одбацила два захтјева за издавање сертификата због некомплетности и то за:

- Соларну електрану "Мартић" снаге 10 kW, подносиоца захтјева Самостални привредник "СОЛАРНА ЕНЕРГИЈА - МАРТИЋ", власник Гордана Мартић из Дервенте и
- Соларну електрану "Солар 1" снаге 49 kW, подносиоца захтјева "TITANIUM POWER" д.о.о. Козарска Дубица.

❖ Издавање сертификата - поступци који су у току:

- Крајем 2012. године вођен је поступак за издавање сертификата за производно постројење Малу хидроелектрану „Новаковићи“ – снаге 5,77 MW у Кнежеву.

❖ Издавање рјешења о подстицају - окончани поступци:

У складу са одредбама закона и Правилника о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је од почетка 2012. године за примила четири захтјева и издала четири рјешења о остварењу права на подстицај обавезног откупа по гарантованим цијенама за мале хидроелектране и то:

- Рјешење број: 01-120-6/12 од 16.03.2012. године, Предузеће за производњу и дистрибуцију електричне енергије "Бобар - Таубингер електрик" д.о.о. Брод на Дрини, Мала хидроелектрана Бистрица Б-5а, за планирану годишњу нето производњу електричне енергије од 14.449.500 kWh по цијени 0,1264 KM/kWh;
- Рјешење број: 01-309-6/12, од 21.06.2012. године, "МХЕ ШТРПЦИ" Лаловић Чедомир, Штрпци, општина Рудо, Мала хидроелектрана Штрпци за планирану годишњу нето произведену, електричну енергију од 250.000 kWh по цијени од 0,1468 KM/kWh;
- Рјешење број: 01-115-13/12, од 21.06.2012. године, "Елинг мале хидроелектране" Теслић, Мала хидроелектрана Дивич за планирану годишњу нето производњу електричне енергије од: 4.429.000 kWh по цијени од 0,1264 KM/kWh;
- Рјешење број: 01-357-7/12, од 25.07.2012. године за "ЕРС" мале хидроелектране д.о.о. предузеће за производњу и дистрибуцију електричне енергије, Бања Лука, Мала хидроелектрана Сућеска Р-С-1 и Р-С-2, за планирану годишњу нето производњу електричне енергије од 11.652.000 kWh по цијени 0,1264 KM/kWh.

Крајем 2012. године одбачени су захтјеви за издавање рјешења за прелиминарно право на подстицај због некомплетности и то за:

- "СЕТ" д.о.о. Требиње инсталисане снаге 500 kW, локација постројења МЗ Талежа (на тлу) - општина Требиње,
- "Titanium Power" д.о.о Козарска Дубица (МСЕ "Солар 2") инсталисане снаге 49 kW, локација постројења Краља Петра I Ослободиоца (кров фирме Кондић Комерц) – општина Козарска Дубица,
- "Titanium Power" д.о.о Козарска Дубица (МСЕ "Солар 3") инсталисане снаге 49 kW, локација постројења Острошка бб (кров предузећа Ђурђевић) – општина Козарска Дубица и
- СЕ Требиње д.о.о. Требиње (СЕ "ПЕНЦОВИНА") инсталисане снаге 249,6 kW, локација постројења Оток бб (на тлу) – општина Требиње.

г) Тарифни поступци

У току 2012. године није било тарифних поступака у сектору електричне енергије, а за неквалификоване (тарифне) купце на снази су цијене електричне енергије које важе од 1. јануара 2010. године. Регулаторна комисија, у склопу редовних пословних активности, прати и анализира остварење техничких и финансијских параметара свих регулисаних предузећа.

Поштујући одредбе Правилника о квалификованом купцу Регулаторна комисија, на 44. редовној сједници одржаној 31.05.2012. године, донијела је Одлуку о измјени Одлуке о тарифним ставовима за неквалификоване купце електричне енергије у Републици Српској. Одредбом члана 6. овог Правилника прописано је да купци из категорије потрошње на 110 kV, 35 kV, 10(20) kV, 1. тарифна група Остале потрошње и јавна расвјета од 1. јула 2012. године немају могућност да се снабдијевају као неквалификовани (тарифни) купци, а уколико нису изабрали снабдјевача квалификованих купаца имају могућност да до 1. јануара 2015. године купују електричну енергију од јавног снабдјевача. Према одредбама Правилника о квалификованом купцу цијену јавног снабдијевања одређује јавни снабдјевач уз сагласност Регулаторне комисије. С обзиром да је у складу са напријед наведеним било потребно извршити измјене Одлуке о тарифним ставовима за неквалификоване купце електричне енергије у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број 117/09), постојећа табела је замјењена је новом (Службени гласник Републике Српске, број 57/12) тако што су брисани дијелови који се односе на категорије потрошње и тарифне групе које немају могућност да се снабдијевају као тарифни купци.

Такође, Регулаторна комисија је на 44. редовној сједници одржаној 31.05.2012. године, донијела Закључак о начину снабдијевања и цијенама електричне енергије за купце из категорија потрошње 110 kV, 35 kV, 10(20) kV, 1. тарифне групе Остале потрошње и Јавне расвјете код јавног снабдјевача од 1. јула 2012. године.

д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола обавила редовне надзорне провјере у четири предузећа из електроенергетског сектора и то:

1. МХ "ЕРС" Требиње "Електро Добој" АД Добој (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом и дозвола за изградњу Мале хидроелектране "Цијевна 3"),
2. МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом и дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије),
3. "Руднап" д.о.о. Бања Лука (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ),
4. "Бобар Таубингер електрик" д.о.о Фоча (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије),
5. МХ "ЕРС" МП а.д. Требиње (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији БиХ).

Након извршених надзорних провјера израђени су извјештаји који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозволе и донесена су рјешења о мјерама за отклањање утврђених недостатака, осим у случају надзорне провјере корисника дозволе "Бобар Таубингер електрик" д.о.о Фоча за коју је у току израда извјештаја са надзорне провјере.

ђ) Надгледање испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за производно постројење

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издате дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије, извршила провјеру производног постројења Мале хидроелектране Бистрица Б-5а у смислу испуњености критеријума на основу којих је издат сертификат за ово производно постројење.

е) Активности на заштити купаца

Одредбама Закона о електричној енергији прописане су сљедеће надлежности Регулаторне комисије у вези са заштитом купаца:

- Регулисање квалитета услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и функционисања предузећа за снабдијевање и дистрибуцију електричне енергије;
- Обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања на тржишту електричне енергије;
- Доношење мјера за спречавање злоупотребе монополског положаја корисника дозвола издатих од стране Регулаторне комисије;
- Рјешавање спорова између купаца и дистрибутера и снабдјевача електричном енергијом;
- Одлучивање о жалбама на рјешења о издавању електроенергетских сагласности и
- Обезбјеђење и других циљева заштите потрошача кроз прописивање услова дозволе за обављање одређене електроенергетске дјелатности.

У периоду 01.01. до 31.12.2012. године Регулаторној комисији за енергетику је поднесено 219 захтјева за рјешавање спорова и то у вези са:

- правом на напајање електричном енергијом - 8 захтјева,
- правом приступа на дистрибутивну мрежу - 2 захтјев,
- обавезом испоруке електричне енергије - ,
- тарифама по којима се енергија испоручује - 89 захтјева,
- застојима у напајању електричном енергијом - ,
- одбијањем испоруке електричне енергије - 13 захтјева,
- квалитетом напајања електричном енергијом - 8 захтјева,
- остало (отпис дуга, застарјелост, пренос дуга, мјерење) – 99 захтјева.

Од 219 поднесених захтјева, 203 захтјева је ријешено, на изјашњењу код противне стране је 12 захтјева, а 4 предмета су у фази обраде.

ж) Тржиште електричне енергије

Обезбјеђивање права купцима на избор снабдјевача електричном енергијом с једне стране и омогућавање једнаких, транспарентних и непристрасних услова снабдјевачима да снабдијевају купце електричном енергијом, с друге стране, неопходни су предуслови за отварање тржишта електричне енергије. У циљу

остварења ових предуслова, Регулаторна комисија је у свом досадашњем раду одредила тарифе за кориштење дистрибутивне мреже, створила претпоставке за одређивање тарифа за помоћне услуге, издала дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом и дала сагласност на дистрибутивна мрежна правила (правила приступа мрежи).

Ступањем на снагу Правилника о квалификованом купцу престао је да важи Правилник о стицању статуса квалификованог купца (Службени гласник Републике Српске, број 88/06 и 29/10). Регулаторна комисија је донијела Правилник о квалификованом купцу с циљем да се отварањем тржишта електричне енергије у Републици Српској и Босни и Херцеговини реализују дугорочни циљеви који се односе на увођење конкуренције и довођење цијена енергије на један економски одрживи ниво. Овај Правилник је прописао временску динамику отварања тржишта, улогу јавног (резервног) снабдјевача, права и обавезе снабдјевача квалификованих купаца, поступак промјене снабдјевача те начин одређивања цијена за квалификоване купце који се снабдијевају у систему обавезе јавне услуге те су на тај начин створене правне и институционалне претпоставке за функционисање малопродајног тржишта електричне енергије.

У складу са одредбама Правилника о квалификованом купцу, купци из категорије потрошње на 110 kV, 35 kV, 10(20) kV, јавна расвјета и 1. тарифна група Остале потрошње од 1. јула 2012. године немају могућност да се снабдијевају као тарифни купци и за њих се цијене снабдијевања не одређују Одлуком о тарифним ставовима за снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца коју доноси Регулаторна комисија. Ови купци сами бирају свог снабдјевача, а уколико то нису урадили, имају могућност да до 1. јануара 2015. године купују електричну енергију од јавног (резервног) снабдјевача. Након 1. јануара 2015. године ови купци су дужни да сами купе електричну енергију на тржишту. Цијене јавног снабдијевања одређује јавни (резервни) снабдјевач у складу са прописаном методологијом у прилогу Правилника о квалификованом купцу. Сагласност на ове цијене даје Регулаторна комисија. Правилник прописује да су јавни (резервни) снабдјевачи на територији Републике Српске до 1. јануара 2015. године корисници дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца у Републици Српској.

С обзиром на то да јавни снабдјевачи нису Регулаторној комисији доставили захтјев за давање сагласности на цијене јавног снабдијевања, како је прописано чланом 20. Правилника, те да цијене према условима дозволе и члану 13. Правилника морају бити одређене и унапријед објављене прије почетка њихове примјене, Регулаторна комисија је на 44. редовној сједници одржаној 31.05.2012. године, донијела Закључак о начину снабдијевања и цијенама електричне енергије за индустријске купце из категорије потрошње 110 kV, 35 kV, 10(20) kV, јавну расвјету и купце из 1. тарифне групе Остале потрошње код јавног снабдјевача од 1. јула 2012. године. Овим Закључком је наложено корисницима дозвола за снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца који имају обавезу пружања јавне услуге снабдијевања квалификованих купаца, тј. предузећима: МХ ЕРС ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, МХ ЕРС ЗП "Електро Добој" а.д. Добој, МХ ЕРС ЗЕДП "Електро-Бијељина" а.д. Бијељина, МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале и МХ ЕРС ЗП "Електро-Херцеговина" а.д. Требиње, да обавијесте крајње купце из категорије потрошње 110 kV, 35 kV, 10(20) kV, јавна расвјета и купце из 1. тарифне групе Остале потрошње, а који нису изабрали снабдјевача квалификованих купаца који ће их снабдијевати након 1. јула 2012. године, да ће их од тада снабдијевати као квалификоване у

систему обавезе јавне услуге са цијеном снабдијевања која ће бити једнака цијени по којој су их до тада снабдијевали као неквалификоване (тарифне) купце. У овом Закључку стоји да ове цијене јавног снабдијевања остају на снази док се не предложе нове, на које Регулаторна комисија даје сагласност.

Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА

а) Одобравање и доношење правила и прописа

У сектору природног гаса у Републици Српској крајем 2012. године извршена је промјена у примарном законодавству, односно, донијет је Закон о измјенама и допунама закона о гасу у циљу његовог усаглашавања са законодавством ЕУ. Регулаторна комисија је активно учествовала у припремним активностима на измјенама примарног законодавства у сектору природног гаса у Републици Српској. Како је наведени Закон у Службеном гласнику Републике Српске објављен 25. децембра 2012. године, Регулаторна комисија ће усаглашаваће подзаконских аката из своје надлежности са овим законом провести у 2013. години.

Како је већ раније поменуто, током 2012. године Регулаторна комисија је усвојила Правилник о извјештавању (Службени гласник Републике Српске, број 64/12) којим је обухваћен и сектор природног гаса.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила сљедеће поступке за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса:

- *Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом*

Регулаторна комисија је издала једну дозволу за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом предузећу "БИЈЕЉИНА - ГАС" д.о.о. Бијељина.

У току је поступак по захтјеву за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом, а који је предузеће "Алумина" д.о.о. Зворник поднијело 08.10.2012. године.

в) Сагласности на правила рада оператора система и опште услове снабдијевања природним гасом

У складу са одредбама закона, Регулаторна комисија даје сагласности на правила рада оператора система и на опште услове снабдијевања природним гасом.

У току 2012. године Регулаторна комисија је дала сагласност на Опште услове снабдијевања природним гасом за предузеће "БИЈЕЉИНА - ГАС" д.о.о. Бијељина и сагласност на измјену и допуну Правила рада дистрибутивне мреже природног гаса по захтјеву корисника дозволе за дистрибуцију и управљање системом за дистрибуцију природног гаса, предузећа Сарајево – гас а.д. Источно Сарајево.

У оквиру захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом које је предузеће "Алумина" д.о.о. Зворник поднијело 08.10.2012. године поднесен је и документ Општи услови снабдијевања природним гасом (усвојен од стране надлежних органа предузећа). Издавање сагласности на поменути документ очекује се након формалног комплетирања захтјева у 2013.

г) Тарифни поступци

Регулаторна комисија је дана 26.01.2012. године донијела Одлуку о покретању тарифног поступка за одобрење тарифних ставова за коришћење дистрибутивног система природног гаса у РС и снабдијевања тарифних купаца природним гасом у РС по захтјевима предузећа А.Д. "Зворник-стан" Зворник, корисника дозволе за обављање дјелатности дистрибуције и управљање системом за дистрибуцију природног гаса, дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом и корисника дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом. Након спровођења тарифног поступка, Регулаторна комисија је дана 18.04.2012. године дала сагласност на тарифне ставове за коришћење дистрибутивног система природног гаса и на тарифне ставове за снабдијевања тарифних купаца природним гасом предузећу А.Д. "Зворник-стан" Зворник са почетком примјене 01.06.2012. године. Тарифни став за потрошњу природног гаса за снабдијевање тарифних купаца је 0,9908 КМ/Sm³, док је тарифни став за мјерно мјесто купца из категорије корисника домаћинства остао непромијењен и износи 3 КМ/мјерном мјесту. Предложени тарифни ставови за кориснике дистрибутивног система на које је Регулаторна комисија дала сагласност су: за категорију домаћинства 0,1133 КМ/Sm³, за категорију комерцијални крајњи купци 0,1160 КМ/Sm³, индустријски крајњи купци 0,0846 КМ/Sm³ и системи даљинског гријања 0,0955 КМ/Sm³.

У току 2012. године није било тарифног поступка за предузеће „Сарајево гас“ а.д. Источно Сарајево и на снази су цијене на које је Регулаторна комисија дала сагласност након тарифног поступка у новембру 2011. године. Важећи тарифни став за потрошњу природног гаса за снабдијевање тарифних купаца за предузеће „Сарајево гас“ а.д. Источно Сарајево износи 0,96604 КМ/Sm³, док тарифни став за мјерно мјесто купца износи 3 КМ/мјерном мјесту¹.

Регулаторна комисија, у склопу редовних пословних активности, прати и анализира остварење техничких и финансијских параметара свих регулисаних предузећа.

д) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, обавила редовне надзорне провјере у три предузећа из сектора природног гаса и то:

1. "БИЈЕЉИНА - ГАС" д.о.о. Бијељина (дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом),
  2. А.Д. "ЗВОРНИК СТАН" Зворник (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције и управљања системом за дистрибуцију природног гаса, дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом и дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом)
- и

¹ Цијене су исказане без пореза на додату вриједност

3. "ГАС ПРОМЕТ" а.д. Источно Сарајево - Пале (дозвола за обављање дјелатности управљања системом за транспорт природног гаса).

Након извршених надзорних провјера израђени су извјештаји који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозволе и донесена су рјешења о мјерама за отклањање утврђених недостатака.

ђ) Заштита купаца

Одредбама Закона о гасу утврђено је да Регулаторна комисија рјешава у другом степену по жалби на рјешење оператора транспортног или дистрибутивног система у поступку одобрења за приступ и коришћење транспортне или дистрибутивне мреже или складишта и у поступку одобрења за прикључење на транспортну или дистрибутивну мрежу.

У протеклом периоду није било захтјева за рјешавањем спорова у сектору природног гаса.

е) Тржиште природног гаса

Према Закону о гасу сви купци осим купаца из категорије домаћинстава су квалификовани купци. Међутим, без обзира на могућност дијела купаца да се снабдијевају као квалификовани, чињеница да је "БХ-Гас" д.о.о. Сарајево једини добављач природног гаса на подручју Босне и Херцеговине, те да је он истовремено и транспортер природног гаса у Федерацији Босне и Херцеговине гдје не постоји одговарајући регулаторни оквир нити јаван приступ утврђивања цијене транспорта и набавке природног гаса, представља озбиљну препреку за отварање тржишта.

Стручне службе Регулаторне комисије редовно прате и анализирају тржишта у другим европским земљама како би се побољшале могућности за отварање тржишта у Републици Српској и Босни и Херцеговини и његово ефикасно функционисање те унаприједила сигурност снабдијевања.

В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

У сектору нафте и деривата нафте током ове године водиле су се активности на измјенама и допунама примарног законодавства у сектору нафте и деривата нафте, које су резултирале доношењем Закона о измјенама и допунама Закона о нафти и дериватима нафте у октобру 2012. године. Регулаторна комисија је у континуитету пратила активности на измјенама и допунама Закона о нафти и дериватима нафте и у наредном периоду покренуће активности на усаглашавању подзаконских аката из своје надлежности са измјенама овог закона.

б) Издавање дозвола

У 2012. години није било захтјева за издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте.

Регулаторна комисија је закључком од 26.11.2010. године прекинула поступке за издавање дозволе за обављање дјелатности производње деривата нафте и дозволе за обављање дјелатности складиштења нафте и деривата нафте подносиоца захтјева предузећа "ОПТИМА група" д.о.о. Бања Лука. Имајући у виду да је у октобру 2012.

године донесен Закон о измјенама и допунама Закона о нафти и дериватима нафте што су и били основни разлози прекида поступака издавања дозвола, поступање по поднијетим захтјевима очекује се у првој половини 2013. године.

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, у фебруару 2012. године обавила редовну надзорну провјеру у предузећу "Рафинерија уља Модрича" а.д. Модрича и то дозволе за обављање дјелатности складиштења нафте и деривата нафте.

Након извршене надзорне провјере, израђен је извјештај са редовне надзорне провјере који садржи анализу утврђеног стања у погледу поштовања услова дозволе, те је Регулаторна комисија донијела рјешење о мјерама за отклањање утврђених недостатака.

г) Активности на заштити купаца

У протеклом периоду није било активности на рјешавању спорова у сектору нафте и деривата нафте.

Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

У Регулаторној комисији запослена су 32 лица укључујући и чланове Комисије.

Сектор за административне послове је обављао активности које су предвиђене подзаконским актима Регулаторне комисије у домену који се тиче пружања подршке стручним службама Регулаторне комисије, као и друге послове административно-техничке, финансијске и персоналне природе.

АКТИВНОСТИ НА ИЗГРАДЊИ ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Једна од активности којој је посвећена дужна пажња односи на реализацију послова на изградњи пословне зграде Регулаторне комисије.

Наиме, у складу са одобреним буџетом за 2012. годину, Регулаторна комисија је на интерном састанку који је одржан 27. децембра 2011. године, донијела Одлуку о изградњи пословне зграде у Требињу. У току 2012. године изабрано је идејно архитектонско рјешење и донесена је одлука о награди за три првопласирана учесника на конкурс. По завршетку избора идејног архитектонског рјешења прибављени су локацијски услови издати од стране административне службе општине Требиње којој је претходила Одлука о набавци услуге израде урбанистичко-техничких услова. Након тога извршена је куповина земљишта према Одлуци Скупштине општине Требиње о продаји непосредном погодбом грађевинског земљишта у државној својини. Услиједило је доношење Одлуке о јавној набавци - изради главног пројекта у отвореном поступку који је у току. И у наредном периоду предвиђена је реализација активности слиједећи Динамички план.

Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Потписивање Уговора о успостављању Енергетске заједнице налаже земљама потписницама да преузму обавезе њиме прописане, као и да испуне заједничке циљеве који се тичу усклађивања законодавне основе са правном тековином Заједнице. У том смислу, Регулаторна комисија је дала допринос у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске и Министарством спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине. У току 2012. године Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске припремило је нацрт Закона о обновљивим изворима енергије, кога је у септембру мјесецу утврдила Влада Републике Српске и чији је нацрт усвојила Народна скупштине Републике Српске у октобру ове године. Ово Министарство је такође припремило измјене и допуне Закона о нафти и дериватима нафте, које су такође усвојене од стране Народне скупштине Републике Српске. У току су и активности на измјенама и допунама Закона о гасу. Регулаторна комисија је по овим питањима сарађивала са представницима ресорног Министарства и активно учествовала у припреми наведених прописа. Такође, у овој години, представници Регулаторне комисије су учествовали у изради приједлога Нацрта Закона о енергетској ефикасности.

Регулаторна комисија остварује редовну сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију Босне и Херцеговине и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине, те учествује на стручним скуповима и семинарима у организацији Енергетске заједнице, Регионалног удружења енергетских регулатора (EPPA), USAID-REAP програма.

У другој половини 2011. и првој половини 2012. године представници Регулаторне комисије су учествовали у активностима на прегледу усклађености законодавства Републике Српске, односно Босне и Херцеговине у сектору електричне енергије са законодавством Европске уније. Наведене активности су спровођене у организацији Делегације Европске уније у БиХ, уз учешће надлежних министарстава и представника регулаторних комисија у БиХ. Активности на усклађивању законодавства су настављене крајем 2012. године.

У организацији Секретаријата Енергетске заједнице, запослени и чланови Регулаторне комисије учествовали су на:

- Семинару о квалитету снабдијевања,
- Састанку Радне групе за обновљиве изворе енергије (један запослени у Регулаторној комисије је, као представник Босне и Херцеговине, односно Републике Српске, члан поменуте Радне групе),
- Семинару о социјалним питањима,
- Семинару о неопходним резервама нафте,
- Састанку о приједлогу Европске комисије везано за усвајање директива из Трећег пакета о енергији,
- Седамнаестом атинском форуму,
- Петом социјалном форуму,
- Седмом гасном форуму,
- Четвртом нафтном форуму.

Поред семинара у организацији Секретаријата Енергетске заједнице, запослени у Регулаторној комисији су учествовали и на сљедећим скуповима чија тематика спада у оквир регулаторне надлежности:

- Семинару „Отварање тржишта енергије Западног Балкана“, одржаног у Београду, у организацији Института енергије за Југоисточну Европу (IENE) и Агенције за енергетику Републике Србије,
- Конференцији „Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије – од теорије до праксе“ одржана на Сајму „ЗЕПС“ у Зеници, у организацији ЦЕТЕОР Сарајево,
- Осмом међународном регулаторном форуму за енергетику у Прагу,
- Осмом савјетовању о електродистрибутивним мрежама Србије ЦИРЕД,
- Правничким данима у Републици Српској,
- Семинару Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске.

Трошкове учешћа на скуповима које организује Секретаријат Енергетске заједнице за представнике Регулаторне комисије сноси организатор у складу са својом пословном политиком за надокнаду трошкова за уговорне стране. Такође, и трошкови учешћа на одређеном броју других скупова дјелимично су покривени од стране организатора.

Стекавши статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулатора (ЕРРА), запослени у Регулаторној комисији, чланови два стручна комитета (за дозволе и тарифе), те радне групе за правна питања учествују у раду ових тијела. У претходном периоду чланови Стручног комитета за тарифе учествовали су на састанку који је одржан у јануару у Софији и Измиру у октобру ове године. Чланови Стручног комитета за дозволе те радне групе за правна питања учествовали су на састанку који је одржан у Измиру у октобру ове године. Остварено је учешће на састанку председавајућих у Братислави у априлу и у Измиру у октобру, као и на Инвестиционој конференцији која је одржана у Измиру у октобру ове године. Такође, у марту 2012. године одржан је и семинар о регулације енергије за земље у развоју који је одржан у организацији ЕРРА-е коме су присуствовали представници Регулаторне комисије. Кроз размјене искустава земаља чланица овог удружења подстиче се развој независних и стабилних регулаторних тијела, унапређује сарадња и истраживачки рад те се омогућава бољи приступ информацијама о свјетском искуству по питању регулације енергетских тржишта.